

Gemeente Katwijk

t.a.v. college van burgemeester en wethouders
Postbus 589
2220 AN Katwijk

061-A

Datum	14 juli 2026	Datum verzending	22 juli 2026
Uw kenmerk		Behandelaar	Fred Sip
Ons zaaknummer	Z/26/110257/492095	Bijlage	2
Onderwerp	Zienswijze Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) farmaceutisch bedrijf Eli Lilly in gebied Zijlhoek/De Woerd in de gemeente Katwijk		

Geacht College,

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van Wassenaar heeft kennisgenomen van de ingediende Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) voor de realisatie van een productiefaciliteit van Eli Lilly in het gebied Zijlhoek/De Woerd, nabij het Valkenburgse Meer. De komst van Eli Lilly betekent een belangrijke impuls voor de regionale economie, innovatiekracht en werkgelegenheid. De gemeente Wassenaar onderschrijft het belang van deze vestiging voor Nederland, maar niet de noodzakelijkheid om deze te vestigen naast het Valkenburgse Meer. Tegelijkertijd acht de gemeente Wassenaar het noodzakelijk dat aan deze ontwikkeling heldere randvoorwaarden en acties worden gesteld aan de gevolgen voor mobiliteit, milieu, gezondheid en de ruimtelijke en recreatieve context van het Valkenburgse Meer. Daarbij mag er nooit een drinkwatertekort ontstaan voor onze inwoners, ondernemers en regio en mag de nieuwe fabriek nooit leiden tot vermindering van drinkwaterkwaliteit. Hoewel de productiefaciliteit op Katwijks grondgebied staat zijn de gevolgen voor direct omliggende gemeenten als Wassenaar groot. Het is daarom niet acceptabel dat de gemeente Wassenaar niet is betrokken in de besluitvorming.

Zienswijze met voorwaarden

De gemeente Wassenaar wil de volgende punten geborgd zien in de verdere besluitvorming:

1. Mobiliteit en gezamenlijke afspraken

1.1 Uitvoering en opvolging van de overeenkomst verkeerssituatie N44/A44

Op 4 juni 2025 is gezamenlijk de Overeenkomst verkeerssituatie N44/A44 (bijlage 1) ondertekend door beide gemeenten.

De gemeente Wassenaar benadrukt het belang van:

- het gezamenlijk uitvoeren van een verdiepende verkeersanalyse;
- het opstellen van een uitvoeringsagenda met maatregelen;
- het monitoren van verkeersdruk inclusief heldere drempelwaarden ("schakelknoppen");
- het gezamenlijk optrekken richting provincie, Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en Rijkswaterstaat;
- Het borgen van de fasering in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen.

De gemeente Wassenaar verzoekt de gemeente Katwijk deze afspraken als randvoorwaarde te verbinden aan de besluitvorming over de BOPA en hierover vooraf concrete afspraken te maken.

Dit betekent dat:

- de gezamenlijke verkeersanalyse binnen drie maanden na de verzenddatum van deze zienswijze wordt gestart en uitgevoerd, inclusief cumulatieve effecten van alle ontwikkelingen;
- een uitvoeringsagenda met maatregelen wordt vastgesteld, inclusief prioritering, fasering en financiering;
- er wordt gewerkt met monitoring en drempelwaarden (schakelknoppen), waarbij vooraf is vastgelegd welke maatregelen worden getroffen bij overschrijding van verkeersdruk;
- verdere ontwikkeling, waaronder volgende fasen van Eli Lilly, uitsluitend plaatsvindt als aantoonbaar:
 - de herinrichting van de Molentuinweg in de gemeente Katwijk, inclusief de kruising met de N206 is aangepast;
 - de afslag voor Maaldrift op de A44 is gerealiseerd;
 - ongelijkvloerse kruisingen zijn aangebracht op de A44 met de Lange Kerkdam en Rozenweg, zodat het Rozenplein eindelijk wordt ontlast;
- de gemeenten Katwijk en Wassenaar gezamenlijk optrekken richting provincie, Rijkswaterstaat en MRDH om de benodigde maatregelen daadwerkelijk te realiseren;
- de gemeente Katwijk zich, in lijn met de gemaakte afspraken en de bestuurlijke afspraken rondom Eli Lilly, actief inspent om ook de verkeerskundige effecten (mindere drukte, geen extra sluipverkeer, geen bestemmingsverkeer door de gemeente Wassenaar op overbelaste verkeerspunten) op de gemeente Wassenaar onderdeel te maken van de regionale bereikbaarheidsopgave;
- de gemeente Katwijk zich richting provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat, Defensie, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en andere betrokken partijen mede inzet voor

maatregelen die niet uitsluitend de bereikbaarheid van de gemeente Katwijk verbeteren, maar tevens bijdragen aan het oplossen van de verkeersknelpunten op de N44/A44, Maaldrift, Rozenweg, Rozenplein en Lange Kerkdam;

- het *Wassenaarse Bod Mobilisatiecomplex Maaldrift* (bijlage 2) als uitgangspunt wordt genomen voor implementatie van onze gezamenlijke mobiliteitsopgave. Hiervoor zullen middelen beschikbaar worden gesteld vanuit de bestuurlijke afspraken van 18 juni 2026 tussen de gemeente Katwijk, het Rijk en provincie.

De gemeente Wassenaar acht het van belang dat deze punten niet alleen bestuurlijk worden onderschreven, maar ook inhoudelijk en procesmatig worden geborgd in de verdere uitwerking van de BOPA, zodat bestuurlijke afspraken ook daadwerkelijk geborgd zijn.

De gemeente Wassenaar constateert dat de mobiliteitsopgave rond Eli Lilly niet op zichzelf staat, maar samenhangt met andere ontwikkelingen in de regio, waaronder de woningbouwontwikkeling in Valkenhorst en Zijlhoek/De Woerd en de ontwikkelingen rond Defensie op Maaldrift.

De gemeente Wassenaar acht het daarom wenselijk dat de verdiepende verkeersanalyse in samenwerking met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt uitgevoerd en dat hiervoor een gezamenlijke governance-structuur wordt ingericht waaraan ten minste de gemeenten Katwijk en Wassenaar, Defensie, provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat deelnemen.

Alleen op deze wijze kunnen de cumulatieve effecten en mogelijke oplossingen integraal worden afgewogen en kan worden gekomen tot een toekomstbestendige mobiliteitsstrategie.

1.2 Cumulatieve verkeersimpact

De ontwikkeling van Eli Lilly maakt onderdeel uit van een gebied waarin tevens:

- woningbouw in Zijlhoek/De Woerd gepland is;
- woningbouw in Valkenhorst wordt gerealiseerd;
- ontwikkelingen rond Maaldrift (Defensie, ABF, ASH) plaatsvinden.

Deze cumulatieve effecten moeten integraal worden opgenomen in de verkeersanalyse en in besluitvorming over maatregelen voor de N44/A44 en de kruispunten Rozenweg en Lange Kerkdam.

De gemeente Katwijk heeft aangegeven dat het treffen van maatregelen op de Molentuinweg (N206) een harde voorwaarde is vanwege de toenemende verkeersdruk als gevolg van Eli Lilly. De gemeente Wassenaar benadrukt dat deze verkeersopgave niet alleen in de gemeente Katwijk speelt, maar ook op de kruispunten met de N44 (Rozenplein, Rozenweg en Lange Kerkdam).

In de overeenkomst verkeerssituatie N44/A44 hebben de gemeenten Katwijk en Wassenaar afgesproken om deze opgave gezamenlijk op te pakken. De gemeente Wassenaar verzoekt de gemeente Katwijk om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid te koppelen aan de besluitvorming over Eli Lilly, zodat maatregelen in samenhang en gelijktijdig worden uitgewerkt voor zowel de gemeente Katwijk als de gemeente Wassenaar. Het kan niet zo zijn dat er alleen voor het Katwijkse gedeelte een oplossing komt waarbij de gemeente Wassenaar is vergeten.

De gemeente Wassenaar verzoekt de gemeente Katwijk -samen met de gemeente Wassenaar- expliciet om het oplossen van de bekende verkeersknelpunten in de gemeente Wassenaar onderdeel te maken van de bereikbaarheidsafspraken die momenteel worden uitgewerkt met Rijk, provincie, Defensie en overige partners.

Daarbij wordt verzocht om de maatregelen op de N206 niet als afzonderlijke opgave te beschouwen, maar als onderdeel van één samenhangende mobiliteitsopgave voor Valkenhorst, Zijlhoek/De Woerd, Maaldrift en de gemeente Wassenaar.

Dit vraagt om een integraal en voorwaardelijk kader, waarin de uitvoering van mobiliteitsmaatregelen een expliciete randvoorwaarde vormt voor verdere ruimtelijke ontwikkeling in het gebied.

Geconstateerd wordt dat zowel de ontwikkeling van Eli Lilly als de ontwikkeling van Defensie op Maaldrift een bovenregionaal en deels nationaal belang vertegenwoordigen. Dit vraagt om een verkeersanalyse die verder gaat dan de gemeentelijke grenzen en waarbij ook de effecten op het hoofdwegennet, de N206, N44/A44 en de ontsluiting van Maaldrift integraal worden beoordeeld.

1.3 Mobiliteitsoplossingen en ontsluiting

De gemeente Wassenaar vraagt bijzondere aandacht voor:

- het voorkomen van extra verkeersdruk op de A44/N44 en de kruispunten in de gemeente Wassenaar;
- het nadrukkelijk onderzoeken van een ontsluiting richting N206/A44/N44, die tevens kan bijdragen aan de ontsluiting van Maaldrift, inclusief het defensieterrein;
- het benutten van de RijnlandRoute en N434 als regionale bypass;
- de noodzaak van verbreding van de A4 in relatie tot terugslag van verkeersdruk in de Corbulotunnel.

De gemeente Wassenaar ziet hierin kansen om gezamenlijk tot een duurzame en toekomstbestendige mobiliteitsstructuur te komen.

2. Valkenburgse Meer: veiligheid, recreatie en zandwinning

De gemeente Wassenaar eist dat het recreatieve en landschappelijke karakter van het Valkenburgse meer en omstreken in stand blijft en de fabriek zoveel mogelijk inpasbaar is. Dit betekent dat we in de BOPA-procedure heldere waarborgen willen zien in combinatie met;

- recreatie;
- zandwinning in het Valkenburgse Meer;
- de veiligheid en stabiliteit van oevers, infrastructuur en het smalspoor.

Zandwinning kan een belemmering vormen voor:

- spreiding van recreatie (een belangrijk regionaal doel);
- de stabiliteit van de smalle landstrook langs Zijlhoek/De Woerd;
- de veiligheid van gebruikers en aangrenzende voorzieningen.

De gemeente Katwijk heeft uitgesproken dat het Valkenburgse Meer wordt gezien als een recreatieve parel voor het gebied en toekomstige bewoners. Een grootschalige farmaceutische productiefaciliteit past daar logischerwijs niet bij.

De gemeente Wassenaar vraagt aandacht voor de ruimtelijke en visuele impact van de fabriek, waaronder de effecten op bezonning op strand van het Valkenburgse Meer, beleving en openheid van het landschap rondom het Valkenburgse Meer. Deze aspecten zijn van directe invloed op de recreatieve waarde van het gebied. De gemeente vraagt de fabriek landschappelijk goed in te passen bij het gebied gezien de forse afmetingen en omvang.

Daarnaast zal de realisatie van aanzienlijke woningbouw in Valkenhorst en Zijlhoek/De Woerd leiden tot een groeiende behoefte aan recreatieve voorzieningen in de directe omgeving. Een goed ingericht en functionerend Valkenburgse Meer is hierbij essentieel om recreatiedruk te spreiden en te voorkomen dat bezoekers uitwijken naar kwetsbare natuurgebieden, zoals de duinen (Meijndel en Berkheide).

De gemeente Wassenaar verzoekt De gemeente Katwijk om te onderbouwen hoe de ontwikkeling van Eli Lilly bijdraagt aan, of zich in ieder geval niet negatief verhoudt tot de ambitie om het Valkenburgse Meer als hoogwaardige recreatieve voorziening te ontwikkelen.

3. Relatie met het Wassenaarse Bod Mobilisatiecomplex Maaldrift

Het *Wassenaarse Bod Mobilisatiecomplex Maaldrift* (bijlage 2) in relatie met de ontwikkeling van het defensie terrein bij Maaldrift, legt vast dat eerst de verkeersproblematiek rond Rozenweg/Rozenplein moet worden opgelost voordat verdere intensivering in het gebied kan

plaatsvinden.

De gemeente Wassenaar verzoekt de gemeente Katwijk om deze randvoorwaarde op te nemen in de afweging bij de BOPA met concrete afspraken met de gemeente Wassenaar en als onderdeel van het eerder genoemde integrale mobiliteitsvraagstuk. In het bod zijn concrete scenario's opgenomen die de oplossingsrichtingen voor de gemeente Wassenaar duidelijk maken.

4. Gezondheid en milieu

Wij vragen aandacht voor diverse gezondheids- en milieuaspecten, want deze thema's zijn gemeentegrensoverschrijdend. Als buurgemeente verzoeken we milieurisico's te minimaliseren en geen negatieve impact op het milieu te maken, aangezien dit onze gemeente ook raakt. Frequentie controle op naleving en actualisatie van vergunningen helpt risico's te minimaliseren en daar roepen wij dan ook toe op. De gemeente Wassenaar vraagt voor haar inwoners transparantie over de gevolgen van gezondheid en milieu van onze inwoners waarop nooit compromissen mogen worden gesloten. Gezondheid staat voorop.

4.1 Natuur

De locatie ligt nabij ons bijzondere natuurgebied Meijndel en Berkheide (NNN gebied en Natura2000). De biodiversiteit mag niet afnemen, noch rechtstreeks noch via stikstofdepositie. Met onderzoek is aangetoond dat dit niet het geval zal zijn, wij zijn benieuwd naar de toetsing hiervan door de Omgevingsdienst. Kan de toetsing van de Omgevingsdienst worden overlegd? We vinden dat de nieuwe ontwikkeling afbreuk doet aan het groene karakter van de Noordrand en het natuurgebied Meijndel en Berkheide. Er is ook geen afweging gemaakt van lichthinder ten opzichte van natuur. Wij zien hier graag onderbouwing op en verdere maatregelen om de gevolgen voor de natuur te ondervangen.

4.2 Milieu

Onderbouwing moet aantonen dat er geen verslechtering van milieuaspecten zal optreden. We denken hierbij met name aan de drinkwatercapaciteit en drinkwaterkwaliteit. In de toekomst zijn al drinkwatertekorten voorzien en verzoeken dat het tekort niet vergroot door dit project. Een andere kanttekening is dat de bodem- en waterkwaliteit en kwantiteit niet mogen afnemen. Als het project vanuit het principe 'bodem- en watersturend' bekeken wordt, is dit dan een passende locatie voor Eli Lilly? Wij verzoeken naast extra onderbouwing om een eindonderzoek bij beëindiging van de activiteiten; van de bodem, baggerspecie en waterbodem. Wij verzoeken de plannen ook te toetsen aan de WHO adviesnormen voor luchtkwaliteit en een onderbouwing toe te voegen van de uitstoot van PM2,5 (ultrafijnstof). In hoeverre is er sprake van lucht- en watervervuiling door dit project?

Wat betekent deze ontwikkeling voor de kwaliteit en beschikbaarheid van het drinkwater? Wassenaar speelt als waterwingebied een cruciale rol in de drinkwatervoorziening voor de regio en dat mag nooit in gevaar worden gebracht. Dit is niet alleen een probleem voor de gemeente Wassenaar, maar regionaal.

Daarnaast vraagt de gemeente Wassenaar expliciet aandacht voor de gevolgen van het drinkwaterverbruik en de afvalwaterlozingen van de voorgenomen productiefaciliteit. Volgens de aanvraag zal de fabriek dagelijks een aanzienlijke hoeveelheid drinkwater gebruiken. De gemeente Wassenaar verzoekt het bevoegd gezag inzichtelijk te maken welke gevolgen dit heeft voor de beschikbare drinkwatercapaciteit in de regio en of dit gevolgen kan hebben voor andere gebruikers van drinkwater, waaronder inwoners, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen.

De gemeente Wassenaar acht het van belang dat de vestiging van Eli Lilly niet leidt tot een verslechtering van de leveringszekerheid van drinkwater en geen bijdrage levert aan bestaande of toekomstige drinkwatertekorten in de regio.

Daarnaast dient te worden aangetoond dat lozingen van afvalwater, zowel direct als indirect, op geen enkele wijze leiden tot aantasting van de kwaliteit van grondwater, oppervlaktewater of bronnen die van belang zijn voor de drinkwatervoorziening. Hierbij wordt verzocht specifiek aandacht te besteden aan mogelijke effecten op de drinkwaterwinning in de regio en de concrete maatregelen die worden getroffen om risico's uit te sluiten die voorafgaand aan deze ontwikkeling klip en klaar moeten zijn.

Conclusie

De gemeente Wassenaar heeft begrip voor de economische en maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling van Eli Lilly, maar acht instemming met de ontwikkeling uitsluitend verantwoord wanneer de onderstaande voorwaarden daadwerkelijk worden geborgd en uitgewerkt:

1. mobiliteitsgevolgen volledig en integraal worden aangepakt, waarbij uitvoering van de overeenkomst verkeerssituatie N44/A44 aantoonbaar wordt geborgd en gekoppeld aan de fasering van de ontwikkeling en maatregelen, zowel in de gemeente Katwijk als de gemeente Wassenaar gelijktijdig en in samenhang worden uitgewerkt met de benodigde middelen;
2. de samenwerkingsovereenkomst verkeerssituatie N44/A44 aantoonbaar wordt uitgevoerd en geconcretiseerd op korte termijn, waarbij de gemeente Katwijk zich actief inzet om de verkeersknelpunten in de gemeente Wassenaar onderdeel te laten zijn van de

bereikbaarheidsmaatregelen en investeringen die samenhangen met de ontwikkeling van Eli Lilly;

3. veiligheid, recreatie en oeverstabiliteit rond het Valkenburgse Meer zorgvuldig worden meegenomen;
4. cumulatieve effecten van woningbouw, Defensie en bedrijvigheid in één regionale verkeersanalyse worden beschouwd en oplossingen gelijktijdig worden ingevoerd;
5. gevolgen voor milieu en gezondheid in beeld zijn en de kwaliteiten hiervan niet verslechteren;
6. de drinkwaterbeschikbaarheid en drinkwaterkwaliteit in de regio niet worden aangetast en de ontwikkeling niet leidt tot aanvullende risico's voor de drinkwatervoorziening;
7. de gezamenlijke verkeersanalyse wordt uitgevoerd onder regie van een bestuurlijke governance waarin gemeenten, provincie, Defensie, Rijkswaterstaat en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samenwerken aan een integrale mobiliteitsaanpak. Het Wassenaarse Bod Mobilisatiecomplex Maaldrift is hierbij leidend.

De gemeente Wassenaar heeft begrip voor de economische en maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling van Eli Lilly, maar kan haar finale positie uitsluitend baseren op de mate waarin de hiervoor genoemde voorwaarden, concrete maatregelen, verdere onderbouwing van gevraagde maatschappelijke effecten en randvoorwaarden daadwerkelijk worden geborgd.

De gemeente Wassenaar verzoekt het bevoegd gezag deze zienswijze volledig te betrekken bij de verdere besluitvorming en hierover met ons in gesprek te gaan om zo snel mogelijk duidelijkheid en vervolgafspraken te maken.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

mr. N.D. Valkenburg-Gunning,
loco-gemeentesecretaris

L.N.M. van Doeveren MSc.,
loco-burgemeester

Bijlage:

1. De Overeenkomst verkeerssituatie N44/A44
2. Bod Mobilisatiecomplex Maaldrift